

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

زمان چاپ: ۱۴۰۰/۰۲/۱۵

شماره مجوز مجله: ۸۰۴۰۰

نقش مدیریت مدرسه در ارتقای کیفیت آموزش دانش آموزان ابتدایی

سهیلا ناروئی^۱، سودابه ناروئی^۲

۱- کارشناسی علوم تجربی دانشگاه آزاد اسلامی واحد زاهدان

۲- کارشناسی ارشد زبان و ادبیات فارسی دانشگاه پیام نور

naroeee.ss@gmail.com

چکیده

آموزش و پرورش یکی از مهم‌ترین نهادهای اجتماعی در هر جامعه‌ای است که نقش مهمی در شکل‌دهی به آینده آن جامعه ایفا می‌کند. کیفیت آموزش دانش‌آموزان در مقطع ابتدایی، به عنوان پایه‌گذار آموزش‌های بعدی، از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. مدیریت مدرسه به عنوان یکی از عوامل مؤثر در بهبود کیفیت آموزشی، نقش مهمی در تحقق اهداف آموزشی و پرورشی دارد. با توجه به اهمیت کیفیت آموزش دانش‌آموزان ابتدایی، بررسی نقش مدیریت مدرسه در ارتقای این کیفیت، امری ضروری است. مدیریت مدرسه با برنامه‌ریزی آموزشی مناسب، می‌تواند زمینه‌های لازم برای تحقق اهداف آموزشی را فراهم کند. برنامه‌ریزی آموزشی باید بر اساس اهداف آموزشی مدرسه و نیازهای دانش‌آموزان باشد. یکی از مهم‌ترین نقش‌های مدیریت مدرسه، تعیین اهداف آموزشی است. اهداف آموزشی، بیانگر انتظارات مدرسه از دانش‌آموزان است. مدیران مدارس با تعیین اهداف آموزشی واقع‌بینانه و قابل‌دستیابی، می‌توانند زمینه‌های لازم برای تحقق آن‌ها را فراهم کنند. اهداف آموزشی باید بر اساس نیازهای دانش‌آموزان و جامعه تعیین شوند. همچنین، باید قابل‌اندازه‌گیری و قابل‌دستیابی باشند. اهداف آموزشی باید به دانش‌آموزان کمک کنند تا مهارت‌ها و دانش‌های لازم برای موفقیت در زندگی را کسب کنند. در این مقاله، به بررسی نقش مدیریت مدرسه در ارتقای کیفیت آموزش دانش‌آموزان ابتدایی پرداخته می‌شود.

کلمات کلیدی: مدیریت مدرسه، نقش، اهداف آموزشی، مدارس ابتدایی

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

مقدمه

در عصر حاضر، آموزش و پرورش به عنوان یکی از مهمترین زمینه‌های توسعه جوامع شناخته می‌شود. مدرسه به عنوان محیط اصلی انتقال دانش و تربیت نسل جوانان، نقش بسیار حیاتی در شکل‌گیری و توسعه جامعه ایفا می‌کند. از این رو، مدیریت مدرسه به عنوان عامل اساسی در ارتقاء کیفیت آموزش و پرورش دانش‌آموزان ابتدایی ایفاگر مهمی دارد. رعایت نکات اصولی و اجرای دقیق برنامه‌های آموزشی نقش بسیار مهمی در بهبود عملکرد دانش‌آموزان دارد. همچنین، ایجاد فضای آموزشی مناسب و توسعه منابع آموزشی نیز از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. با این حال، عدم توجه به مدیریت مدرسه و عدم اجرای بهینه سیاست‌ها و برنامه‌های آموزشی می‌تواند به عوارض منفی بر کیفیت آموزش و پرورش منجر گردد (گلعلی پور و حضرتی، ۱۳۹۹).

رهبری از همان ابتدای زندگی اجتماعی فرد آغاز می‌شود، زیرا برای اینکه انسان بتواند زندگی خود را سامان دهد و نیازهای خود را برآورده کند، به افرادی نیاز دارد که او را در حل مشکلات و نیازها راهنمایی کنند. از امکانات موجود، منابع انسانی و مادی برای بهبود خود استفاده کنید. بنابراین رهبری به معنای رهبری یک گروه، سازمان و غیره است. این مفهوم جدیدی نیست، از قدیم الایام، از زمانی که انسان زندگی اجتماعی خود را آغاز کرده است، به آن اشاره شده و مورد توجه بوده است. در طول تاریخ بشر، رهبری به قدری مهم بوده است که اکثر کارشناسان معتقدند جامعه بدون رهبری و مدیریت نمی‌تواند وجود داشته باشد. اخیراً در کشور ما به گسترش مستمر نظام آموزشی، نیاز به بهبود کیفیت نتایج آموزشی، مدیریت و رهبری آموزش و پرورش و همچنین رشد و توسعه اقتصاد توجه چندانی نشده است (Bakhshi, ۲۰۱۶).

مدیریت مدرسه مهم‌ترین عامل در تعیین موفقیت یا شکست مدارس ابتدایی است. این نتیجه‌گیری علمی برخلاف دیدگاه‌های عمدتاً سیاسی است که تحول سرنوشت‌ساز مدارس ابتدایی را به عنوان همه اشکال سازماندهی در قانون‌گذاری، نوشتن و سیاست‌گذاری خارج از چرخه حیات مدرسه دنبال می‌کنند (Bakhtiarpor, ۲۰۱۹).

امروزه با تغییر و تحول جهان و جامعه، مشخص شده است که مدیریت یک آموزش پویا است و باید شامل کلیه وظایف مرتبط مانند برنامه ریزی، هدف گذاری، سازماندهی، هماهنگی، رهبری و مدیریت، نوآوری و ایجاد انگیزه و غیره باشد. .. بررسی کامل بنابراین به کارگیری دانش عمومی علمی و روش‌های مدیریتی از ضروریات مهم و اساسی نظام آموزشی است. دانستن پیامدهای مثبت و منفی هر سبکی ضروری است تا از روش‌های موثرتر و نامناسب کتمان دست برداریم (George, ۲۰۱۸). در این پژوهش سعی شده است هر سبک رهبری توضیح داده شود و رابطه هر سبک رهبری با پیشرفت تحصیلی فراگیران ابتدایی دبیرستانی که همان رهبری آموزشی است مورد بررسی قرار گیرد (Bakhtiarpor, ۲۰۱۹).

این مقاله به بررسی نقش بسیار حیاتی مدیریت مدرسه در ارتقاء کیفیت آموزش دانش‌آموزان ابتدایی می‌پردازد. ابتدا در مقدمه به اهمیت آموزش و پرورش به عنوان عامل اصلی توسعه جامعه اشاره شده و سپس مسأله اصلی مقاله در زمینه عدم توجه به مدیریت مدرسه مطرح شده است. در ادامه، اقداماتی که مدیران مدرسه می‌توانند در جهت بهبود کیفیت آموزش انجام دهند، بررسی شده و نکات کلیدی مدیریت موثر مدرسه برای ارتقاء سطح تحصیلات دانش‌آموزان ذکر می‌شود. این مقاله با هدف افزایش آگاهی در زمینه نقش مدیریت مدرسه به عنوان یک عامل اساسی در بهبود عملکرد آموزشی به پایان می‌رسد.

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

زمینه و تاریخچه مدیریت مدرسه

مدیریت از همان ابتدای زندگی اجتماعی انسان آغاز می شود، زیرا افراد برای اینکه بتوانند زندگی خود را سامان دهند و نیازهای هر دو را برآورده سازند، به افرادی نیاز دارند که آنها را راهنمایی و هدایت کنند تا از نیروی انسانی برای رفع مشکلات و نیازهای خود استفاده کنند. بنابراین رهبری به معنای رهبری یک گروه، سازمان و ... است. این مفهوم جدیدی نیست، از زمان های بسیار قدیم، از زمانی که انسان زندگی اجتماعی خود را آغاز کرده است، مطرح و مورد توجه قرار گرفته است (نوبهاری و نودهی، ۱۳۹۳). هبری در تاریخ بشر چقدر مهم است، جایی که کارشناسان معتقدند جامعه بدون رهبری و مدیریت نمی تواند وجود داشته باشد (Bakhshi, ۲۰۱۶). کتاب های تاریخ نشان می دهد که در اواخر هزاره چهارم و اوایل هزاره سوم پیش از میلاد، زمانی که دولت های سوم بابل و مصری در بین النهرین و دره نیل ظهور کردند، اولین دولت ها و رهبران شروع به حکومت کردند (George, ۲۰۱۸).

سازمان های اجتماعی به عنوان مثال، کتیبه های باقی مانده از تمدن موری قبل از میلاد نشان می دهد که آنها نظم خاصی را برای اداره راه های وسیع سومر و مدیریت تجارت و معاملات خود ایجاد کرده بودند. قدیمی ترین کتاب ها و منابعی که به یادگار مانده است، مانند نوشته های افلاطون در یونان، کالی، دمنه و غیره، گواه بر اهمیت رهبری است (Bakhtiarpor ۲۰۱۹). در تاریخ کشور ما، شیوه رهبری کوروش و شاهان هخامنشی برای اداره کشور و گشودن آن به روی جهان خارج، به پیشرفت و توسعه این علم کمک شایانی کرده است. آثار ارزشمند اسلامی مانند نهج البلاغه حضرت علی (ع) در رهبری، کیفیت پیشوایان و... اصول مدیریت آموزشی، نهضت مدیریت علمی و گسترش آن بر مدیریت آموزشی تأثیر گذاشته و توجه اندیشمندان و محققان آموزشی را به خود جلب کرده است (Bakhtiarpor, ۲۰۱۹). طرفداران مدیریت علمی سعی در اعمال اصول آن در نظام آموزشی دارند. آنها معتقد بودند که یک مدرسه مانند یک کارخانه است و دانشمندانی مانند مداکانگا نیاز به تغییر و تحول در یادگیری آموزشی با توجه به کیفیت ها و ویژگی های مورد انتظار جامعه دارند (نوبهاری و نودهی، ۱۳۹۳).

بنابراین برای نیل به این هدف، نظام آموزشی باید معیارها و استانداردهای از پیش تعیین شده، ابزار و روش های فنی ویژه را در اختیار کارکنان واجد شرایط قرار دهد. به همت و تلاش این افراد دوره ای در تاریخ رهبری و مدیریت آموزشی آمریکا به وجود آمد که به عصر فرقه کاله معروف شد (Bakhtiarpor, ۲۰۱۹). مدیریت آموزشی اولیه طالبان، اگرچه به اندازه مهندسان انسانی به اندازه مدیران واقعی تیلور دقیق نیستند، رفتار سازمان های آموزشی را تحلیل می کنند، سعی می کنند اصول مدیریت علمی را در محیط آموزشی معرفی کنند. و توصیه هایی در مورد چگونگی به حداکثر رساندن عملکرد. اعتبار وصیت نامه. تحلیل Raymond Calhan از مدارس ابتدایی شهرستان از ۰۸۰۱ تا ۰۸۸۱ به وضوح فعالیت های متأثر از اصول مدیریت علمی را نشان می دهد.

با این حال مدیریت آموزشی تحت تأثیر مطالعات هاتون قرار گرفت. تا سال ۲۰۰۱، رهبری دموکراتیک، تصمیم گیری دموکراتیک و آموزش دموکراتیک شعار این دوره بود و مدیریت آموزشی بیشتر با مفروضات نظری مشخص می شد. با این حال دانشمندان علوم رفتاری جرقه جنبش بزرگی را برای مطالعه و آموزش رهبری آموزشی به راه انداختند و از آنجا، بسیاری از رشته های علمی دیگر مفاهیم رهبری آموزشی را جمع آوری کردند (Leenaars, ۲۰۱۹). در سال ۲۰۰۱، بحران های سیاسی-اجتماعی مانند بحران نفت و شاخص های اقتصادی در غرب، که هم پژوهش های نظری و هم عملی در مدیریت آموزشی را تحت تأثیر قرار داد و روش های علوم رفتاری را مورد انتقاد قرار داد، تا جایی که «گریفیتس» مدیریت آموزشی را

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

یک رشته توصیف کرد. از سردرگمی تا کند. اما در سال ۰۸۹۸، زمانی که او مقاله ای از وارن ادمنور را منتشر کرد، معرفی کرد که داشتن یک موقعیت رهبری قوی یکی از ویژگی های یک مدرسه آموزشی مؤثر است (George, ۲۰۱۸).

این موضوع به یک موضوع احساسی در مدیریت آموزشی مدرن تبدیل شد و منجر به ظهور رهبری آموزشی در اواسط دهه ۱۹۸۰ شد که استانداردهای آموزشی جدیدی را برای مدیریت تعیین کرد (Bakhtiarpor, ۲۰۱۹). در این مدل، رهبران مهم ترین منبع دانش برای توسعه آموزش مدرسه محسوب می شوند. مراکز آموزشی در ایالات متحده تأسیس شده اند که می توانند فرصت هایی مانند بهبود روش های تدریس معلمان و ... انتظارات بالاتر برای عملکرد معلم و فراگیر، نظارت دقیق در کلاس درس، تراز کردن مطالب درسی، نظارت بر پیشرفت را فراهم کنند (نوبهاری و نودهی، ۱۳۹۳). آموزش فراگیران ابتدایی برای رهبران با ظهور متغیرهای محیطی جدید در سال ۱۹۸۱، این گروه بر این باور بود که سیستم های آموزشی به طور موثری فراگیران ابتدایی را برای نقش هایشان در جامعه آینده آماده نمی کند (Bakhshi, ۲۰۱۶). مجبور به مطالعه و تجزیه و تحلیل امکانات و زیرساخت های اولیه آموزشی است. توصیه های این مردان بر این فرض استوار است که نیاز بیشتری به رویکردی پویا و یکپارچه برای آموزش مرتبط با موضوعاتی مانند توانمندسازی معلمان خارج از مدرسه در آموزش و پرورش وجود دارد (Leenaars, ۲۰۱۹).

تصمیمات مرتبط با محتوای آموزشی، افزایش نقش معلمان و والدین آنها تاکید بیشتری بر آموزش پویا و یادگیری فعال در فرآیند تصمیم گیری پیشنهاد کردند (Leenaars, ۲۰۱۹). مدیریت مراکز آموزشی از مدت ها قبل یعنی از زمان تأسیس اولین مدرسه شروع شده است. اما تسلط رهبری آموزشی در واقع آموزش عمومی را در انقلاب صنعتی قرن ۱۸ و در آلمان، بریتانیا، فرانسه و ایالات متحده آغاز کرد. سپس باید رهبران آموزشی را به شدت پرورش دهید. (George, ۲۰۱۸). در کشور ما توجه به مسائل مدیریت آموزشی تقریباً از ۸۰ سال پیش ابتدا با دسترسی به دروس دانشگاهی و سپس با دروس دانشگاهی آغاز شد. اخیراً موضوعاتی مانند رهبری آموزشی، مدیریت آموزشی و توسعه اقتصادی به دلیل رشد روزافزون سیستم آموزشی و نیاز به بهبود کیفیت نتایج آموزشی مورد توجه قرار نگرفته است (Bakhtiarpor, ۲۰۱۹). اکنون که جهان و جامعه در حال تغییر و توسعه هستند، مشخص شده است که مدیریت آموزشی یک فعالیت پویا است و باید همه وظایف مرتبط مانند برنامه ریزی، "هدف گذاری"، سازماندهی، هماهنگی، هدایت و رهبری، نوآوری و مشوق ها را در بر گیرد (Leenaars, ۲۰۱۹). کمیل معتقد است که تعریف رهبری آموزشی در رابطه با جامعه رهبری آموزشی و باورها و فلسفه اجتماعی آن تعریف می شود و این رهبری آموزشی معانی و مفاهیم متفاوتی دارد و هرکس با توجه به تجربه خود تصویری از آن دارد (Bakhtiarpor, ۲۰۱۹).

نیاز دارد. فرهنگ لغت بین المللی نیازهای آموزشی و تربیتی، روش های اعمال روش ها و فنون مدیریت سازمان های آموزشی را با در نظر گرفتن اهداف و سیاست های کلی آموزش و پرورش تعریف می کند. طبق نظر کنزویچ، مدیران مدارس ابتدایی فرآیندی اجتماعی هستند که شامل شناسایی، نگهداری، ایجاد انگیزه، کنترل و ترکیب تمامی نیروهای رسمی و غیررسمی انسانی و مادی سازماندهی شده در یک سیستم یکپارچه واحد برای دستیابی به اهداف از پیش تعیین شده است. دکتر. میر کمالی مدیریت آموزشی را فرآیندی اجتماعی می داند که تمامی نیروهای انسانی و مادی را سازماندهی و هماهنگ می کند و زمینه رشد را فراهم می کند و نیازهای فردی و گروهی معقول معلمان و فراگیران ابتدایی را از طریق مهارت های علمی، فنی و هنری تامین می کند. کارکنان از نظر مالی به اهداف آموزشی دست می یابند (گلعلی پور و حضرتی، ۱۳۹۹).

مدیران و رهبران آموزشی، مدیران آموزشی، معلمان، متخصصان فیلم های آموزشی، تجهیزات سمعی و بصری، کتابداران و حتی سرایدار مدارس ابتدایی هستند که می توانند در امور آموزشی گام بردارند زیرا همه راه های متفاوت آنها به معلمان و همکارانشان کمک می کند (Leenaars, ۲۰۱۹). "مدیریت آموزشی فرایندی برای برنامه ریزی، سازمان، مدیریت، نظارت و مدیریت عمومی و مدیریت آموزش کلیه فعالیت ها و فعالیت های آموزشی است: دانش مدیریت و تجربه عملی و همچنین دانش و استفاده از علوم آموزش، کلیه نیروی کار، کار، منابع کار و منابع برای بهبود و اصول مدیریت مناسب است (نوبهاری و نودهی، ۱۳۹۳).

استفاده از روشهای نظری و روشها در سازماندهی آموزش به اهداف آموزشی رسیده است. اگرچه بسیاری از مدیران آموزشی مدارس ابتدایی ما تصور روشن و قاطعی نسبت به اهداف سازمان آموزشی ندارند، اما جالب است که برخی از این مدیران با وجود اینکه رسالت اصلی خود را نمی دانند و در مدرسه فعالیت می کنند، معتقدند که آنقدر قوی است که درک مدرسه و هدف آن را بداند. اطلاعات کافی دارند (Leenaars, ۲۰۱۹). عموماً وظایف اولیه مدیران مدارس ابتدایی ثبت نام، تکلیف کلاس، تکلیف فراگیران ابتدایی، حضور و تأخیر در کلاس، آمادگی به موقع برای کلاس، حل مشکلات روزمره و رعایت دستورات وزارتخانه است. دفاتر آموزش، ثبت و آزمون. آنها به انتشار به موقع نتایج توجه دارند (Bakhshi, ۲۰۱۶).

نقش های مدیریت مدرسه

تعیین اهداف آموزشی

یکی از مهم ترین نقش های مدیریت مدرسه، تعیین اهداف آموزشی است. اهداف آموزشی، بیانگر انتظارات مدرسه از دانش آموزان است. مدیران مدارس با تعیین اهداف آموزشی واقع بینانه و قابل دستیابی، می توانند زمینه های لازم برای تحقق آنها را فراهم کنند (جامی، ۱۳۹۸).

برای تعیین اهداف آموزشی، مدیران مدارس باید موارد زیر را در نظر بگیرند:

- اهداف نظام آموزشی کشور
- نیازهای دانش آموزان
- ظرفیت های مدرسه

مدیریت مدرسه می تواند با مشارکت اعضای مدرسه، از جمله معلمان، والدین و دانش آموزان، در تعیین اهداف آموزشی مشارکت کند (Bakhtiarpor, ۲۰۱۹).

برنامه ریزی آموزشی

مدیریت مدرسه با برنامه ریزی آموزشی مناسب، می تواند زمینه های لازم برای تحقق اهداف آموزشی را فراهم کند. برنامه ریزی آموزشی باید بر اساس اهداف آموزشی مدرسه و نیازهای دانش آموزان باشد.

برنامه ریزی آموزشی باید شامل موارد زیر باشد:

- تعیین محتوای آموزشی
- تعیین روش های تدریس
- تعیین منابع آموزشی

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

• تعیین زمان‌بندی آموزش

مدیریت مدرسه می‌تواند با استفاده از روش‌های مختلف، از جمله برنامه‌ریزی درسی، برنامه‌ریزی آموزشی مدرسه و برنامه‌ریزی فردی دانش‌آموزان، در برنامه‌ریزی آموزشی مدرسه مشارکت کند (جامی، ۱۳۹۸).

نظارت بر فرآیند آموزشی

نظارت بر فرآیند آموزشی، یکی از مهم‌ترین وظایف مدیریت مدرسه است. مدیران مدارس با نظارت بر فرآیند آموزشی، می‌توانند از کیفیت آموزش اطمینان حاصل کنند. نظارت بر فرآیند آموزشی می‌تواند شامل موارد زیر باشد:

- بازرسی از کلاس‌های درس
- ارائه بازخورد به معلمان
- مصاحبه با دانش‌آموزان

نظارت بر فرآیند آموزشی باید مستمر و منظم باشد. مدیران مدارس می‌توانند با استفاده از روش‌های مختلف، از جمله بازرسی کلاسی، مصاحبه با معلمان و دانش‌آموزان و بررسی سوابق آموزشی، در نظارت بر فرآیند آموزشی مشارکت کنند.

ارائه بازخورد به معلمان

ارائه بازخورد به معلمان، یکی از راه‌های بهبود کیفیت تدریس معلمان است. مدیران مدارس با ارائه بازخورد به معلمان، می‌توانند نقاط قوت و ضعف تدریس معلمان را شناسایی کنند و در جهت بهبود آن‌ها اقدام کنند. بازخورد باید سازنده و مبتنی بر شواهد باشد. مدیران مدارس می‌توانند با استفاده از روش‌های مختلف، از جمله گفتگو با معلمان، مشاهده کلاسی و بررسی سوابق آموزشی، در ارائه بازخورد به معلمان مشارکت کنند (Bakhtiarpor, ۲۰۱۹).

ایجاد فضای آموزشی مناسب

فضای آموزشی مناسب، یکی از عوامل مؤثر در بهبود کیفیت یادگیری دانش‌آموزان است. مدیران مدارس با ایجاد فضای آموزشی مناسب، می‌توانند به بهبود کیفیت یادگیری دانش‌آموزان کمک کنند. فضای آموزشی مناسب باید موارد زیر را داشته باشد:

- امکانات و تجهیزات آموزشی کافی
- تهویه مناسب
- نور کافی
- رنگ‌آمیزی مناسب (گلعلی پور و حضرتی، ۱۳۹۹).

مدیران مدارس می‌توانند با استفاده از روش‌های مختلف، از جمله تأمین امکانات و تجهیزات آموزشی، ایجاد محیطی آرام و امن در مدرسه و زیباسازی فضای مدرسه، در ایجاد فضای آموزشی مناسب مشارکت کنند (George, ۲۰۱۸).

تعامل با والدین

تعامل با والدین، یکی از راه‌های بهبود کیفیت آموزشی است. مدیران مدارس با تعامل با والدین، می‌توانند از حمایت والدین برای بهبود کیفیت آموزشی بهره‌مند شوند. تعامل با والدین می‌تواند شامل موارد زیر باشد:

- دعوت از والدین به مدرسه
- برگزاری جلسات والدین-معلم

• اطلاع‌رسانی به والدین (Leenaars, ۲۰۱۹).

مدیران مدارس می‌توانند با استفاده از روش‌های مختلف، از جمله برگزاری جلسات والدین-معلم، ارسال پیامک و ایمیل به والدین، و ایجاد سایت مدرسه، در تعامل با والدین مشارکت کنند. مدیریت مدرسه نقش مهمی در بهبود کیفیت آموزش دانش‌آموزان دارد. مدیران مدارس با ایفای نقش‌های ذکر شده، می‌توانند به بهبود کیفیت آموزش دانش‌آموزان کمک کنند.

ضرورت توجه به مدیریت آموزشی

آموزش و پرورش یکی از مهم‌ترین نهادهای اجتماعی در هر جامعه‌ای است که نقش مهمی در شکل‌دهی به آینده آن جامعه ایفا می‌کند. کیفیت آموزش دانش‌آموزان در مقطع ابتدایی، به عنوان پایه‌گذار آموزش‌های بعدی، از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. مدیریت مدرسه به عنوان یکی از عوامل مؤثر در بهبود کیفیت آموزشی، نقش مهمی در تحقق اهداف آموزشی و پرورشی با توجه به اهمیت کیفیت آموزش دانش‌آموزان ابتدایی، بررسی ضرورت توجه به مدیریت آموزشی امری ضروری است. در این بخش، به برخی از دلایل ضرورت توجه به مدیریت آموزشی اشاره می‌شود.

بر اساس داده‌های وزارت آموزش و پرورش، تعداد فراگیران ابتدایی در کشور به بیش از ۱۰ میلیون نفر رسیده است. افزایش تعداد دانش‌آموزان ابتدایی، گسترش واحدهای آموزشی و اداری و افزایش تعداد متولیان، مدیران آموزشی بیشتری را برای هدایت مدارس ابتدایی در سال‌های مختلف تحصیلی می‌طلبد که این امر اهمیت تاکید بر رهبری آموزشی را نشان می‌دهد. آموزش و پرورش در حال حاضر با چالش‌هایی مانند بسط و گسترش آموزش و پرورش، افزایش تنوع جمعیت دانش‌آموزان، پیچیدگی‌های محیطی و اجتماعی و تغییرات سریع تکنولوژیک مواجه است. مدیریت آموزشی می‌تواند در مدیریت این چالش‌ها و بهبود کیفیت آموزش دانش‌آموزان نقش مهمی ایفا کند.

تحولات اجتماعی و فرهنگی در جامعه، تأثیرات مستقیمی بر آموزش و پرورش دارد. مدیریت آموزشی می‌تواند با توجه به تحولات اجتماعی و فرهنگی، تغییرات لازم را در نظام آموزشی ایجاد کند و به بهبود کیفیت آموزش دانش‌آموزان کمک کند. تربیت نسل آینده یکی از مهم‌ترین اهداف آموزش و پرورش است. مدیریت آموزشی می‌تواند در تربیت نسل آینده، نقش مهمی ایفا کند.

با توجه به دلایل ذکر شده، ضرورت توجه به مدیریت آموزشی به عنوان یکی از عوامل مؤثر در بهبود کیفیت آموزش دانش‌آموزان، آشکار می‌شود. مدیران آموزشی باید با برخورداری از دانش و مهارت‌های لازم، در هدایت مدارس و بهبود کیفیت آموزش دانش‌آموزان نقش آفرینی کنند.

سبک‌های مدیریت و رهبری

سبک‌های مدیریتی مختلفی می‌تواند برای مدیریت مدارس ابتدایی به کار گرفته شود. در این بخش، به سبک‌های مطرح در این زمینه پرداخته می‌شود (بیگم هژبری، ۱۳۹۶).

سبک هنجار مدار

این سبک مبتنی بر بعد هنجاری است، انتظارات سازمان را ارزیابی می‌کند و بر این فرض استوار است که برای دستیابی به اهداف سازمان می‌توان رویه‌ها، دستورالعمل‌ها و قوانین مناسب را با مسئولیت‌ها و انتظارات ادغام کرد. بنابراین در این سبک

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

از الزامات سازمانی، سازگاری با انتظارات آن بیش از ارضای نیازهای افراد اهمیت دارد و بر اساس این سبک، موفقیت مالک-مدیر سازمان در هم سویی رفتار او با انتظارات است. سازمان. درجات، رعایت قوانین کاملاً تابع است (Dinham, ۲۰۰۴).

سبک فرد مدار

این سبک بر بعد فردی تأثیر می گذارد که بر انگیزه و نیازهای فردی کارکنان سازمان متمرکز است و بر این فرض استوار است که موقعیت سازمان بیشتر به فرد بستگی دارد تا رعایت دقیق قوانین سازمان. بنابراین در این سبک بر شناسایی انگیزه افراد و تمرکز بر سریعترین راه برای دستیابی کارکنان به اهداف، کمال و برتری سازمان بر اساس کارایی و شایستگی بیشتر تأکید می شود (نوبهاری و نودهی، ۱۳۹۳).

سبک موقعیت مدار

سبکی متغیر است که به تناوب بر هر یک از ابعاد هنجاری و شخصی بسته به موقعیت و شرایط تأکید می کند. از آنجا که اهداف نیاز به بررسی دارند، تمرکز باید بر روی انتظارات سازمانی باشد زیرا افراد انتظارات سازمان را برآورده می کنند. بنابراین باید بر انگیزه، توانایی ها و مهارت های آنها تمرکز کرد (Guo, ۲۰۱۷). هدف کلی استفاده از فضاها در هر بعد (هنجاری و شخصی) برای انجام وظایف و دستیابی به اهداف است. بنابراین سبک موقعیتی بر حسب موقعیت و شرایط تمرکز را از یک بعد به بعد دیگر منتقل می کند و بر اساس آن عمل می کند (Gerrard et al., ۲۰۱۷).

ویژگی های مدیر موفق با توجه به سبک هنجار مدار

برای زیردستان رفتار آنها سنتی است و ارتباط با معلمان و دیگران از طریق کانال هایی در سطح اداری صورت می گیرد. اگرچه این امر برای تقویت وحدت فرماندهی و کنترل کار ضروری است، اما روحیه افراد را پایین می آورد و مانع ابتکار و نوآوری آنها می شود. این یک موقعیت رهبری است، اما فاقد بعد دیگری است که مستلزم نفوذ و احترام عمیق از سوی دیگران (رهبر) باشد (Gerrard et al., ۲۰۱۷).

ویژگیهای مدیر موفق با توجه به سبک فردمدار

در سبک فردگرایانه، مدیران برای رسیدن به اهداف سازمانی به شرایط، شخصیت و نیازهای شخصی افراد وابسته هستند و قوانین و دستورالعمل های اداری را نادیده می گیرند. به عبارت دیگر، نیاز به تمرکز بر زیردستان بسیار فراتر از انتظارات سازمانی است. در این نوع مدیریت افراد این فرصت را دارند که مناسب ترین راه را برای انجام وظایف سازمانی در حد توان خود بیابند و حتی ممکن است در انجام وظایف خود اختلال ایجاد کنند. رفتار آشکار در این نوع مدیریت یک تعارض شخصیتی است، زیرا ارتباط مستقیمی با آن دارد. رفتار - اخلاق. روابط جنبه رفتاری شخصی دارد و استاد موفق این سبک مدیریتی ترکیبی از رفتار با انگیزه و اثربخشی شخصی کارمند است (Krueger, ۲۰۰۷).

مدیر با چنین بینشی محیطی را برای کارکنان فراهم می کند که در آن کار به عنوان نوعی آرامش روانی تلقی شود که باعث ایجاد حس وابستگی و تعلق به مدرسه می شود و بر تقویت روحی کارکنان تأکید زیادی دارد. کارکنان مدرسه. مدیر مسئولیت ها و اختیاراتی را که به کارکنان مدرسه محول می کند به اشتراک می گذارد و در واقع تدوین و اجرای برنامه درسی مدرسه را اصلی ترین کار و مسئولیت همه کارکنان می داند و خود مدیر را مرجع اصلی آن می داند. تنظیم مقررات را با خود تنظیم می

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

کند، در اجرا با دیگران تفاوتی ندارد و وظیفه ارتقاء را بر عهده می گیرد. این باعث می شود معلمان پاسخگوتر باشند و قدرت غنی نهفته در سازمان های معلمان ظاهر شود و خلاقیت و ابتکار را در بین معلمان برانگیزد (Kubik et. Al., ۲۰۰۹).

ویژگیهای مدیر موفق با توجه به سبک کار مدار

بر اساس این نظریه، مدیر وظیفه از یک سو اختیارات، یعنی قدرت رسمی را تفویض می کند، از سوی دیگر از قدرت شخصی و احترام دیگران، اما برای ارتقا و هماهنگی استفاده می کند. این گروه معتقد است که استفاده از هر دو شکل قدرت ضروری است و استفاده از تنها یکی از آنها به معنای از دست دادن نیمی از آن است. دکتر در کتاب مبانی نظری و اصول مدیریت آموزشی. علاقمند معتقد است که سبک کارمحور مترادف با جهت گیری موقعیتی است و می گوید که قضاوت در مورد کیفیت و تناسب هنجارها و سبک های شخصی به صورت موردی خاص است (بیگم هژبری، ۱۳۹۶).

کاربرد آنها مدیران اداری نه تنها سعی می کنند ارتباطات رسمی را در سازمان شکل دهند و ارتباطات را از بالا به پایین در هرم سازمانی فعال کنند، بلکه کانال های ارتباطی صعودی را در هرم سازمانی تقویت کرده و ارتباطات بین سازمان ها را تقویت می کنند. افراد سازمان به این ترتیب زیردستان نه تنها دستورات را درک می کنند، بلکه به پیام ها و نظرات آنها گوش می دهند و با ایجاد ارتباط بین همکاران، احساس رضایت در آنها ایجاد می شود. سازمان در این مدیریت متشکل از معلمان یک رهبر موفق از نحوه عملکرد سازمان غیررسمی آگاه است و سعی می کند آن را با سازمان رسمی تطبیق دهد (Kubik et. Al., ۲۰۰۹). مدیر با همکاری گروه های مختلف معلمان تمام تلاش خود را می کند تا اهداف تشکل های رسمی و غیررسمی با یکدیگر هماهنگ شود تا مدرسه به خطر نیفتد جهت حرکت اداری موانعی ایجاد می کند.

معیارهای مدیریت موفق در مدرسه

معیارهای متفاوتی برای سنجش موفقیت در مدیریت مدارس ابتدایی ایجاد شده اند. از آن جمله، می توان به موارد زیر اشاره نمود:

- اثربخشی
- کارایی
- رضایت
- مدیریت هوش هیجانی و عاطفی

در ادامه به بررسی هر یک از این موارد پرداخته می شود

اثربخشی

صاحب اثر معمولاً رفتاری است که مورد ارزیابی قرار می گیرد، بنابراین معیار سنجش شواهد ممکن است نه تنها خود رفتار باشد، بلکه رفتار باید با برخی از انتظارات ارزیاب در مورد رفتار سنجیده شود. اثربخشی تابعی از سازگاری رفتار سازمانی با انتظارات نقش است، به عبارت دیگر، اثربخشی میزان انطباق رفتار سازمانی با انتظارات سازمانی است (Levy, ۲۰۰۴).

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

کارآئی

اثر بخشی رابطه بین رفتار سازمانی و نیازها و اهداف فردی است. وقتی سازمان با شخصیت یک فرد منطبق شود، رفتار او طبیعی می شود، از فشار روانی که در نقش سازمان با آن روبه رو می شود، کاسته می شود و اگر هماهنگی وجود نداشته باشد، رفتار او تأثیری ندارد (Levy, ۲۰۰۴).

رضایت

رضایت به رابطه بین انتظارات سازمانی و نیازهای فردی اشاره دارد و رضایت را در واقع می توان به عنوان درجه ای از نقش سازمانی یا تناسب اعضای آن در نظر گرفت. رضایت زمانی بهترین است که انتظارات سازمانی با نیازها و خواسته های فردی همسو باشد. به این ترتیب هم اهداف سازمانی محقق می شود و هم کارکنان راضی می شوند (Levy, ۲۰۰۴).

مدیریت هوش معنوی فراگیران ابتدایی

سیستم آموزشی به عنوان ستون فقرات هر جامعه متمدن شناخته می شود. بخش جدایی ناپذیر هر سازمان آموزشی، نیروی انسانی است که در اجرای سیاست ها سهیم است. البته معلمان در اینجا نقش مهمی دارند. آنها نه تنها به عنوان راهنمای یادگیری عمل می کنند، بلکه ارزش اجتماعی ایجاد می کنند و باورهای فرهنگی جامعه را تغییر می دهند. بر این اساس، دستیابی به اهداف مورد انتظار نظام آموزشی تا حد زیادی به مهارت ها و کیفیت های معلمان بستگی دارد (رخساری و همکاران، ۱۹۱۱). هوش نقش مهمی در آموزش دارد (Leenaars, ۲۰۱۹). آموزش همچنین روش ها و وسایلی را برای دستیابی به رشد هوش و قدرت فراهم می کند. رهبران اصلی این فرآیند معلمان هستند. بنابراین معلمان باید از نظر عاطفی و روحی به بلوغ رسیده باشند تا بتوانند نیازهای روحی فراگیران ابتدایی خود را برآورده سازند. معلم بر شخصیت فراگیر تأثیر می گذارد. حوزه های عاطفی، منطقی، اجتماعی و معنوی آنها تأثیر زیادی بر رشد کودک دارد. فقط معلمان با هوش معنوی می توانند به فراگیران ابتدایی آموزش دهند (Leenaars, ۲۰۱۹).

شهر را قرمز رنگ کنید ارزشیابی در یک سطح آموزشی مهم اساس ارزشیابی مؤسسات آموزشی است (لینارس و لستر، ۲۰۱۱). سنجش تحصیلی را می توان یکی از مهم ترین سنجش های آموزشی دانست. ارزیابی مستمر عملکرد تحصیلی فراگیران ابتدایی و عوامل تحلیلی آن در حین تحصیل یکی از مبانی مهم و قابل پیش بینی برای بهبود نظام آموزشی به ویژه در دانشگاه ها است. هدف آن بهبود کیفیت آموزش و در نهایت بهبود کارایی است.

نظارت بر متولیان دانشگاه (بختیارپور، ۱۳۸۶).

مدیریت هوش هیجانی فراگیران ابتدایی

هوش هیجانی شامل شناخت و کنترل احساسات خود و دیگران است. به عبارت دیگر، افراد با هوش هیجانی بالا با موفقیت سه مولفه عاطفی را ادغام می کنند: مؤلفه شناختی، مؤلفه فیزیولوژیکی و مؤلفه رفتاری. متون علم مدیریت استدلال می کنند که رهبران و مدیران با هوش هیجانی بالاتر قدرت بیشتری برای مدیریت سازمان هایی که کنترل می کنند دارند. تحقیقات جدید نشان می دهد که کارگران با وجدان کار می کنند.

آنها بیش از حد کار می کنند و متعهد هستند، اما فاقد هوش عاطفی و اجتماعی هستند و از همسالان خود با هوش هیجانی بالا بهتر عمل می کنند. هوش هیجانی شامل مهارت هایی مانند خودانگیزگی، پایداری در موقعیت های سخت و ناامیدکننده،

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

کنترل رفتار تکانشی، به تاخیر انداختن تکانه ها، تنظیم هیجانات، جلوگیری از تسلط بر افکار، همدلی با دیگران و امید است. برخی از منتقدان اولین تعریف هوش هیجانی را مورد انتقاد قرار دادند و گفتند که گولمن گزاره های اخلاقی مسیحی را با تقریباً تمام مشکلات روانشناسی شخصیت به نام هوش هیجانی ترکیب کرد (Leenaars, ۲۰۱۹).

راهکارهای مدیریت مدارس ابتدایی

در نظر گرفتن تجربیات پژوهشی و تحقیقاتی مدیران آموزشی برای حل مشکلات و مشکلات مدرسه بسیار مهم است. برخی از اصول مدرسه هنگام ورود به مدرسه، بسیاری از مشکلات و راه حل ها را به ما یادآوری می کند. هنگامی که نسبت بالاترین سطح است، مدیریت کار به خوبی انجام می شود. بیشتر مدیران و اعضا معتقدند که آنها انگیزه و ساده ای برای دانستن الزامات فراگیران ابتدایی دارند (Leenaars, ۲۰۱۹).

دسته دوم این است که تمرکز روی منابع موجود و حفظ سیستم مدرسه بسیار مهم است. این هدف برای ادامه بهبود فرایندها و استراتژی های مرتبط است. راحتی پنهان در درآمد مدرسه بهبود یافته و حل شده است. تلاش های مدرسه و تلاش های مدارس ابتدایی و مدیران با هدف توسعه پیشرفت فراگیران ابتدایی، پیشرفت فراگیران ابتدایی و فراگیران ابتدایی و معلمان از مدرسه راضی است (George, ۲۰۱۸).

مدیریت کیفیت عمومی

ما باید بدانیم که قبل از تصمیم گیری برای مدیریت پیشرفته، یک دبیرستان با کیفیت بالا است. مدارس ابتدایی با کیفیت بالا مدیریت و کنترل کیفیت هستند. در این مدرسه، همه کارمندان، از جمله معلمان و فراگیران ابتدایی، با معلمان، فراگیران ابتدایی و کارمندان رابطه خوبی دارند و احتمال کنترل کیفیت در مدرسه را درک می کنند. در این مدرسه، توسعه مدارس ابتدایی در بهبود کیفیت کلیه عناصر مدرسه از جمله برنامه های آموزشی، آموزش، آموزش، کلاس ها، کلاس ها، برنامه های نظارت مدرسه و رهبران مدرسه شرکت می کند (Davies, ۲۰۰۲). چنین مدیریت مدارس ابتدایی یک فرایند تحمل پذیر است و برای شرایط روزانه از لحاظ استراتژیک برنامه ریزی شده است. این مدرسه به رهبران و مدیران مؤثر نیاز دارد (Leenaars, ۲۰۱۹).

توجه به نیازها و انتظارات

پاسخ به الزامات و انتظارات فراگیران ابتدایی یکی از مهمترین مشکلات مدیریت مدرسه است، زیرا یکی از بهترین راه ها برای به دست آوردن دانش پایدار، برآورده کردن انتظارات و الزامات فراگیران ابتدایی است. درخواست فراگیران ابتدایی متفاوت است. اما بیشتر آنها به کیفیت آموزش نیاز دارند. بهبود خواهد یافت. تمرکز بر نیازهای دانش آموز، رضایت دانش آموز را افزایش می دهد و مدرسه را ارزشمند، عمیق و مؤثر می سازد. مدیریت فرآیندمحور بر دانش آموز تمرکز می کند، که به سرپرستان کمک می کند تا در جهت اهداف برنامه ریزی شده کار کنند و از عقب ماندن اجتناب کنند (George, ۲۰۱۸).

بهبود مستمر کیفیت

تنها تعیین اهداف برنامه آموزشی در مدیریت کیفیت یکپارچه کافی نیست، زیرا خود اهداف نمی توانند به نتایج پایدار و قابل اعتمادی دست یابند. کلیه مدیران، معلمان، متخصصان، فراگیران ابتدایی، فراگیران ابتدایی و والدین و والدین، والدین، والدین و والدین همچنان در عقاید فنی و جمعی کلیه کارمندان شرکت می کنند (George, ۲۰۱۸). روند برنامه

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

مدرسه. یک مفهوم کلان شامل زیرساخت های مناسب و زیرساخت های کافی و به روزرسانی ها برای ترویج زیرساخت های مناسب و به روزرسانی های با کیفیت مداوم انتظار می رود. کنترل کیفیت از موارد فوق تغییر می کند، و مدیر باید توسط کارکنان تحصیل کند و با مدیر آشنا باشد. اگر در فرایند تبلیغات شرکت نکنید، همه معلمان و کارمندان در همه جا کار می کنند. مشارکت همه در مدرسه مشارکت که به عنوان مشارکت در فرآیند تصمیم گیری نیز شناخته می شود، بهره وری، انسجام و اعتماد را در بین مردم افزایش می دهد (Davies, ۲۰۰۲).

مدیریت کیفیت یکپارچه نمی تواند تنها بر مهارت ها و توانایی های مدیران تکیه کند، بلکه بر استفاده از خرد جمعی و مشارکت افراد و گروه های کاری برای بهینه سازی فرهنگ سازمانی، جو سازمانی، روابط بین فردی و ارتباطات خوب مدرسه تاکید دارد. نقاط قوت، دانش و اعتماد رهبران گروه ها و گروه های کاری می تواند پایه و اساس یک مدرسه سرگرم کننده و موثر باشد. مدیران مدارس ابتدایی باید مهارت های کار گروهی را بیاموزند، محیطی مشارکتی در مدارس ابتدایی ایجاد کنند و رویکرد خود را نسبت به سازماندهی کار تغییر دهند. زیرا در کار گروهی می توانید از خرد، عقل و ابتکار همه کارمندان استفاده کنید (Leenaars, ۲۰۱۹).

دانستن اینکه چگونه فعالیت های گروهی را در مدرسه خود فعال کنید می تواند مفید باشد، می توانید گروه خود را نام ببرید و آن را به عنوان یک رهبر گروه تعریف کنید که اعضای گروه را درک می کند و به نیازهای مادی و معنوی آنها توجه می کند و به آنها عشق و وفاداری نشان می دهد، عجله ای برای نتیجه گیری ندارد، اما آرام اما پیوسته بر مدیریت خودکار جلسات تیم تاکید کرد (George, ۲۰۱۸).

نتیجه گیری

مدیریت مدرسه با ایفای نقش های مختلف از جمله برنامه ریزی، نظارت، ایجاد فضای آموزشی مثبت و تعامل با اعضای همکاری، می تواند تأثیرات قابل توجهی در بهبود عملکرد دانش آموزان داشته باشد. همچنین، توانمندسازی اعضای همکاری و بهره گیری از منابع به صورت بهینه از دیگر جوانب مهم مدیریت مدرسه است. مدیریت مدرسه از لحاظ برنامه ریزی، اجرا و ارتقاء کیفیت آموزش می تواند نقش مؤثری در تحقق اهداف آموزشی داشته باشد. با توجه به اهمیت این نقش، مدیران مدارس نیازمند آگاهی و مهارت های لازم برای مدیریت موثر هستند. ارتقاء کیفیت آموزش ابتدایی به وسیله مدیریت مدرسه می تواند به بهبود علائق و توانمندی های دانش آموزان، تربیت نسلی با توانمندی های بهتر و در نهایت، توسعه پایدار جامعه منجر گردد (گلعلی پور و حضرتی، ۱۳۹۹).

بر اساس نتایج نظرسنجی های بین المللی از مدارس ابتدایی چندین کشور توسعه یافته و در حال توسعه در پنج قاره، مدیریت مدرسه مهم ترین عامل در تعیین موفقیت یا شکست مدارس ابتدایی است. این نتیجه گیری علمی برخلاف دیدگاه های عمدتاً سیاسی است که تحول سرنوشت ساز مدارس ابتدایی را به عنوان همه اشکال سازماندهی در قانون گذاری، نوشتن و سیاست گذاری خارج از چرخه حیات مدرسه دنبال می کنند.

از میان سبک ها یا الگوهای مدیریت مدرسه که در تحقیق حاضر بیان گردید، سبک کار محور می تواند سبک خوب و موفق باشد زیرا همه جوانب را در نظر می گیرد و می تواند منجر به مدیریت خوب و موفق شود. سبک مدیریت شخص محور هم از

جنبه‌هایی دارای برتری است. اما جنبه کلی که روی روابط بین فردی متمرکز می‌شود را در نظر نگرفته است. هنگامی که این روش به درستی اجرا شود، هر مدرسه باید قوانین منحصر به خود را در نظر بگیرد، که منجر به نادیده گرفتن نقش آموزش می‌شود. در سبک هنجاری همه چیز یکسان است و با تغییرات زمانی نمی‌توان موفق شد. بنابراین، باید انتخاب سبک مدیریت بر اساس الگوهای موفق پایه‌گذاری شده و با ساختار آموزش هر کشور منطبق شود.

منابع

- ۱- بیگم هژبری، عذرا، (۱۳۹۶)، نقش مدیریت کیفیت جامع TQM در مدرسه، دومین همایش ملی علوم انسانی، قرچک،
- ۲- جامی، سیده مهسا، (۱۳۹۸)، نقش مدیریت مدرسه در بسترسازی جهت تحول مدرسه به سمت سازمان یادگیرنده بر اساس اسناد بالادستی، چهارمین کنفرانس ملی رویکردهای نوین در آموزش و پژوهش، محمودآباد.
- ۳- گلعلی پور، محمود و حضرتی، مرتضی، (۱۳۹۹)، تاثیر سبک مدیریت مدرسه بر عملکرد شغلی معلمان مدارس ابتدایی پسرانه شهر رشت، سومین همایش بین‌المللی روانشناسی، علوم تربیتی و مطالعات اجتماعی، همدان.
- ۴- نخعی زینلی، مهدیه، (۱۳۹۳)، مدیریت مدرسه و نقش آن در تعلیم و تربیت ارزش‌ها دانش‌آموزان، همایش بین‌المللی مدیریت، تهران.
- ۵- نوبهاری، مریم و نودهی، حسن، (۱۳۹۳)، نقش مدیر مدرسه در ارتقا مدیریت کیفیت در آموزش و پرورش، کنفرانس بین‌المللی حسابداری و مدیریت، تهران.
- ۶- Bakhshi, M. (۲۰۱۶). Spiritual Intelligence and its Role in Education. JIEB-۴. Islamic Azad University, Amol, Iran
- ۷- Bakhtiarpor, S. (۲۰۱۹). Predicting the students' academic achievement based on the Intelligence quotient, academic experiences, and demographic variables in the university. *Psychology*, ۹ (۲۶), pp. ۸۱-۹۴ .
- ۸- George, R. & Visvam, S. (۲۰۱۸). Spiritual Intelligence, its correlation with Teacher Effectiveness and Academic achievement – A Study. *International Journal of Education and Psychological Research (IJEPR)*, Volume ۲, Issue ۲, pp: ۱۰۶-۱۱۰ .
- ۹- Leenaars, L., & Lester, D. (۲۰۱۹). Perfectionism, depression, and academic performance. *Psychology*. ۹, ۴۱-۴۲.
- ۱۰- Davies, B., & Hentschke, G. C. (۲۰۰۲). Changing resource and organizational patterns: The challenge of resourcing education in the ۲۱st century. *Journal of Educational Change*, ۳(۲), ۱۳۵-۱۵۹ .
- ۱۱- Dinham, S. (۲۰۰۵). Principal leadership for outstanding educational outcomes. *Journal of educational administration*, ۴۳(۴), ۳۳۸-۳۵۶ .
- ۱۲- Gerrard, J., Savage, G. C., & O'Connor, K. (۲۰۱۷). Searching for the public: school funding and shifting meanings of 'the public' in Australian education. *Journal of Education Policy*, ۳۲(۴), ۵۰۳-۵۱۹ .

- ۱۳- Guo, H., & Johnson, D. R. (۲۰۱۷). Unfair advantage? School fundraising capabilities and student results .
- ۱۴- Krueger, J. (۲۰۰۷). Controlling Your School's" Fundraising Noise ."PRINCIPAL-ARLINGTON-, ۸۷(۱), ۴۶ .
- ۱۵- Kubik, M. Y., Lytle, L. A., Farbakhsh, K., Moe, S., & Samuelson, A .(۲۰۰۹) .Food use in middle and high school fundraising: does policy support healthful practice? Results from a survey of Minnesota school principals. Journal of the American Dietetic Association, ۱۰۹(۷), ۱۲۱۵-۱۲۱۹ .
- ۱۶- Levy, J. D. (۲۰۰۴). The growth of fundraising: Framing the impact of research and literature on education and training. New Directions for Philanthropic Fundraising, ۲۰۰۴(۴۳), ۲۱-۳۰ .